

Dosarul nr. 2r-351/23
2-21129856-01-2r-07082023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: Al. Romanaș)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, V. Mihaila, A. Braga)

DECIZIE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Opinca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei,

împotriva încheierii din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de către Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel declarat împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 19 iulie 2021, Organizația de Creditare Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare OCN „Mogo Loans” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Opinca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată și s-a încasat de la Andrei Opinca în beneficiul OCN „Mogo Loans” SRL datoria în sumă de 36 910,39 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1 108 de lei, cu titlu de taxă de stat.

La 13 februarie 2023, Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, a declarat apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond.

Prin încheierea din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea apelantului Andrei Opinca privind repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Central. S-a restituit lui Andrei Opinca, prin intermediul reprezentantului, avocatului Roman

Doroftei, cererea de apel cu actele anexate, din motiv că apelul a fost depus tardiv, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 18 iulie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, Andei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, a reiterat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel și o consideră incorectă și superficială, deoarece au fost ignorate totalitatea de argumente aduse în favoarea repunerii în termen. Or, potrivit art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

De asemenea, recurentul a invocat că, pornind de la textul art. 259 din Codul de procedură civilă, obligația de a trimite copia de pe hotărârea judecătorească îi revine instanței care a pronunțat hotărârea.

În acest context recurentul a notat că, nu a fost citat legal, prin concursul autorităților, ceea ce înseamnă ca nu i s-a comunicat legal dispozitivul, deși, instanța și executorul judiciar urma să identifice toate modalitățile de comunicare a actelor de procedură.

Suplimentar, recurentul a mai menționat că, comunicarea dispozitivului hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, nu a fost realizată în mod legal, nu i s-a comunicat dispozitivul hotărârii.

Prin urmare, consideră că motivele invocate în cererea de recurs sunt întemeiate și justificate, care impun casarea soluției instanței de fond și trimiterea cauzei aceleiași instanțe în vederea soluționării fondului cauzei.

La 07 august 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa intimatului copia recursului, pentru cunoștință (f.d. 96/97).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 28 iunie 2023, iar prin intermediul poștei electronice, la 17 iulie 2023 a fost notificată avocatului Roman Doroftei, care acționează în interesele lui Andrei Opincă, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.84).

Prin urmare, recursul declarat la data de 18 iulie 2023 de către Andrei Opincă, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, împotriva încheierii din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Mogo Loans” SRL împotriva lui Andrei Opinca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei, a fost adoptat la 16 noiembrie 2021, cauza fiind examinată în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d.59).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central, a fost depusă de către Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, la data de 13 februarie 2023.

În cererea de apel, recurentul/apelantul a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizi prin care cauza să fie remisă la rejudecare.

Prin încheierea din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de către Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central, ca fiind depus în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului.

Astfel, termenul de declarare a apelului în baza art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, este de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii și a început să curgă de la 17 noiembrie 2021, ziua imediat următoare datei adoptării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 16 decembrie 2021, inclusiv (zi de joi), însă, Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, a depus cerere de apel la 13 februarie 2023 (f.d.70), peste termenul de 30 de zile.

Prin urmare, apelul a fost declarat de către Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei în afara termenului stabilit de lege, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Completul de judecată subliniază că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

În acest context, nu pot constitui drept motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului mențiunile recurentului precum că a omis termenul, din motiv că, nu a fost informat despre data și ora examinării cauzei și nu i-a fost expediată copia dispozitivului hotărârii, or, reieșind din prevederile art.276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără participarea părților. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

Respectiv, normele citate supra resping alegațiile invocate în recurs, precum că cauza a fost judecată în absența lui Andrei Opinca și că nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat actele procedurale la adresa lui Andrei Opinca în raionul XXXX, satul XXXXXX, corespondență care a fost restituită în adresa instanței cu mențiunea „plecat” (f. d. 38).

În conformitate cu art.107 alin.(1) din Codul de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, în temeiul avizului publicitar emis de către instanța de judecată a fost dispusă citarea publică a lui Andrei Opinca în vederea prezentării acestuia în termen de 30 de zile, din momentul publicării avizului publicitar la Judecătoria Orhei, sediul Central, pentru a-i fi înmânate cererea de chemare în judecată și actele anexate, citația respectivă fiind publicată în ziarul „Dreptul”, ediția din 08 octombrie 2021 (f.d.57).

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 16 noiembrie 2021, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 17 noiembrie 2021.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat, la 16 noiembrie 2021, copia dispozitivului hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, la aceeași adresă de domiciliu a lui Andrei Opinca (f. d. 61), iar potrivit avizului

poștal de recepție nr.DSXXXXXXAS, anexat la actele cauzei, la 18 noiembrie 2021, mama recurentului/pârâtului, a recepționat dispozitivul hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central (f.d.62)

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Alineatul (6) al normei precitate prevede că, dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste reținerile instanței de apel, precum că argumentele de repunere în termen sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu condiționează începerea curgerii termenului de declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 28 iunie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de către Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea

participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu articolele 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Andrei Opinca, reprezentat de avocatul Roman Doroftei.

Se menține încheierea din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditară Nebancară „Mogo Loans” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Opinca cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos